

forslag. Det er vistnok klart, som det ogsaa blev fremhævet af det ærede Medlem for Evedborgs Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen), at Nr. 3 i § 2 i Grunden borttager enhver Betydning af de to første Paragrafer. Det er virkelig saa paafaldende at se den Bestemmelse, der her er kommen frem, at jeg ikke tror, at mange af de ærede Medlemmer, der ikke nok have gennemlæst det andet Things Forhandling, ville kunne ane, hvorledes den Bestemmelse, der saa at sige staar begge Hovedbestemmelserne ihjel, er fremkommen. Man maa nemlig erindre, for at forklare sig dette, at der i det andet Thing forelaa et Forslag om, at Paragrafen skulde have et sidste Stykke, der skulde lyde saaledes: Ved Afhændelse til Selveieendom kommer som hidtil den almindelige Udstykningslovgivning til Anvendelse. Henfigten dermed var at imødefomme et Duffe, der var fremkommet fra det ærede Medlem for Præste Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) og fra flere ærede Medlemmer i det andet Thing, idet der var Gaarde, der vare saaledes stillede, at de vare saa smaa, at de faldt ind under § 1, uden at kunne modtage nogen Omfordeeling, og disse Gaarde sagdes nu tillige oftere at have Stykker inde i de større Hovedgaardseiendomme, Eng og Skovpartier, som vedkommende Godseier maatte sætte overmaade stor Pris paa, og hvis man ikke aabnede ham Udgang til at faae disse Stykker, saa vilde han sikkerlig ikke indlade sig paa vedkommende Fæstegaards Salg. Der er, som det forekommer mig, rigtigheden indvendt mod denne Tankegang to meget væsentlige Ting, den ene, at vedkommende Godseier har faaet Udgang til at faae et saadant Stykke ved Paragrafens Nr. 1, og at han fremdeles har en saadan Udgang ved Paragrafens Nr. 2. Men det er maasse ikke sagt, er det dertil blevet bemærket fra den anden Side, at han vil inddrage det under Hovedgaarden. Men da kan jeg for min Del ikke rigtig begribe, hvilken overordentlig Sær betydning dette Stykke Skov eller Eng skulde have for de ærede Godseiere, naar de ikke ville inddrage det under Hovedgaarden. Jeg kan ikke fatte, hvilken Brug, der ikke vil kunne lade sig forene med Bestemmelserne i Paragrafens Nr. 1 og 2,

de egentlig paatænke at ville gjøre deraf, og derfor forekommer det mig, at denne Tilføining er overmaade uheldig som en almindelig Bestemmelse, blot for saadanne ganske særlig specielle Tilfældes Skyld. Dernæst har man henvist til, som en Betyggelse overfor Bestemmelsen, at man kunde være rolig for, at Fortolkningen ikke vilde blive gjort gjældende af Domstolene, uden at man fik en Landvæsenkommissionens Kjendelse, men jeg har før i altfor fuldt Maal set, at Udbyttet af en saadan har været til Skade for Fæsterne, og jeg kan altsaa ikke deri finde nogen Beroligelse. Dernæst har det været gjort gjældende som en anden Betyggelse overfor Bestemmelsen, at man jo vilde have i den ældre Lovgivning Stof til Fortolkning, men der er det, jeg tror, Sagen ligger. Naar Domstolene ved Fortolkningen af denne Paragraf blot ville fremdrage Plakaten af 25de November 1818 og sige: Efter Lovgivningens Bestemmelser er det, som Stykket omhandler, 2 Edr. Hartkorn, saa ere vi desværre nede paa 2 Edr. Hartkorn, som den almindelige Norm for Gaardens Størrelse, og kunde man da have sparet baade § 1 om cirka 4 Edr. Hartkorn, og det Dvrigt af § 2. Da der alligevel, selv om Godseierne ikke benytte Nr. 1 eller Nr. 2, ikke vilde være den mindste Banskethed, om man skjød dette Stykke ud, idet de have Udgang ved at sælge til at foretage Udstyknings, saa kan jeg ikke se, hvorfor man skal fastholde det. Jeg forstaar Betydningen af denne Bestemmelse saaledes, at, som den nu staar, kan Godseieren uden Forespørgsel gjøre det med en, to og tre Gaarde, ja, med dem allesammen; men naar dette Stykke gaar ud, og han saa i Stedet mulig ved Salg vil udstykke, saa skal han henvende sig til Indenrigsministeren om Samtykke dertil, og da vi have hørt, at den høitærede Indenrigsminister vil til at holde mere imod Gaardenes Udstykning, saa er der dog Haab om, at dette Tilfælde vil blive meget sjældnere, og at det ikke vil faae en saadan opløsende Betydning for hele Bestemmelsen i § 1, som man ellers kunde have Grund til at befrygte. Jeg skal i Dvrigt ved denne Bestemmelse tillade mig at minde om, at jeg ved 1ste Behandling udtalte blot som Læg-